

HSY

Lajitteluohjeet lajittelupeliin

Lajittelukorttien kuvat

Miten lajitellaan?

Aerosolipullo	pihisevä ja /tai hölskyvä vaarallisten jätteiden keräykseen, täysin tyhjä metallinkeräykseen
Alumiinifolio	metallinkeräykseen
Alumiinitölkki	pantillinen pullonpalautukseen, pantiton metallinkeräykseen
CD-levy	energiajätteeseen
Desinfiointiaine	vaarallisten jätteiden keräykseen (apteekista ostetun voi palauttaa myös apteekkiin)
Elohopeakuumemittari	apteekkiin (vaarallista jätettä)
Energiansäästölamppu	vaarallisten jätteiden keräykseen
Farkut	energiajätteeseen (huom. ei kaikkia vaatteita energiajätteeseen, kosteussuojapinoitettut ulkovaatteet sekajätteeseen)
Halogeenilamppu	sekajätteeseen
Hedelmien ja juuresten kuoret	biojätteeseen
Hehkulamppu	sekajätteeseen
Juomalasi	sekajätteeseen
Kahvinporot ja teepussit	biojätteeseen
Kartonkipakkaukset	kartonginkeräykseen
Kasvinosat ja multa	biojätteeseen
Kenkä	sekajätteeseen
Konetiskiaine	vaarallisten jätteiden keräykseen
Kopiopaperin kuori	kartonginkeräykseen
Kynsilakka	vaarallisten jätteiden keräykseen
Kännykkä	sähkölaitteiden keräykseen
Kännykän akku	vaarallisten jätteiden keräykseen tai kauppojen keräyslaatikkoon
Lasipurkki	lasinkeräykseen
Lehdet ja mainokset	paperinkeräykseen
Maali	vaarallisten jätteiden keräykseen
Muovikeltu	energiajätteeseen
Muovipussi	energiajätteeseen
Pahvilaatikko	kartonginkeräykseen
Pakkausteippi	sekajätteeseen
Palautuspullo	pullonpalautukseen
Paristot	vaarallisten jätteiden keräykseen tai kauppojen keräyslaatikkoon
Pilaantunut ruoka	biojätteeseen
Ruokaöljy	sekajäteastiaan (suljetussa pakkauksessa)
Ruuvit ja mutterit	metallinkeräykseen
Styroksipakkaus	energiajätteeseen
Säilyketölkki	metallinkeräykseen
Talouspaperi	biojätteeseen
Tietokone	sähkölaitteiden keräykseen
Toimistopaperi	paperinkeräykseen
Tärpähti	vaarallisten jätteiden keräykseen
Vanhentuneet lääkkeet	apteekkiin (vaarallista jätettä)
Vanutukot	energiajätteeseen

Lisäksi mukana on tyhjiä korttipohjia uusien lajittelukorttien askartelua varten.
Keräyspisteet löydät osoitteesta www.kierratys.info

Jäteastiat ja jätteen hyödyntäminen

Jäteastia	Jätteen hyödyntäminen
Biojäte	<p>Biojäte ja puutarhajätteet kompostoidaan. Erikseen kerätyt risut haketetaan kompostin tukiaineeksi tai hyödynnetään energiana.</p> <p>Valmis komposti käytetään mullan raaka-aineena tai sellaisenaan maanparannukseen.</p> <p>Biojäte voidaan myös mädättää. Prosessissa syntyvä metaani käytetään lämmön ja sähkön tai polttoaineen tuotantoon. Mädätysjäännöksestä tehdään kompostia tai lannoitetta.</p>
Energiajäte	<p>Energiajätteestä valmistetaan kierrätyspolttoainetta, jota voidaan käyttää oheispolttoaineena teollisuus- ja voimalaitoksissa.</p> <p>Jätteen sisältämä energia hyödynnetään lämpönä ja sähköinä.</p>
Kartonki	<p>Kartongista ja pahvista prosessoidaan kierrätykseen soveltuvaa kuitumassaa, josta valmistetaan mm. hylsykartonkia.</p> <p>Kierrätysprosessissa syntyvä rejekti kuten kartonkipakkausten muovipinnoite hyödynnetään energiana.</p>
Lasi	<p>Värin mukaan lajiteltu lasi murskataan. Lasi sulatetaan ja käytetään uusien lasipakkausten, lasivillan ja vaahtolasin raaka-aineena. Vaahtolasia käytetään esimerkiksi teiden ja rakennusten pohjarakenteissa.</p>
Metalli	<p>Kerätty metalli murskataan ja erityyppiset metallit erotellaan. Metallit sulatetaan ja käytetään uusien metallituotteiden esim. metallipakkausten ja lapioiden valmistuksessa.</p>
Paperi	<p>Kotikeräyspaperi siistataan eli siitä poistetaan painoväri ja lika.</p> <p>Uusiomassasta valmistetaan pääasiassa sanomalehtipaperia.</p> <p>Erikseen kerättävästä vaaleasta toimistopaperista valmistetaan pehmpaperia, kuten talous- ja wc-paperia.</p>
Pullonpalautus	<p>Palautetut alumiinitölkkit sulatetaan ja alumiinista voidaan valmistaa mm. uusia tölkkejä.</p> <p>Kierrätysmuovipullot rouhitaan, pestään ja granuloidaan. Granulaatista tehdään mm. uusia pulloaihoita juomateollisuuden käyttöön. Muovista voidaan valmistaa myös kierrätysmuovituotteita, esim. tekstiilejä kuten fleece-kangasta.</p> <p>Ehjat uudelleen täytettävät lasipullot käytetään uudelleen, kertakäyttöiset lasipullot hyödynnetään materiaalina (katso kohta "Lasi").</p>
Sekajäte	<p>Sekajäte päättyy kaatopaikalle.</p> <p>Jätetäytöstä kerättyä kaatopaikkakaasua voidaan hyödyntää kaasuvoimalassa sähköksi ja lämmöksi.</p> <p>Sekajätettä voidaan myös polttaa jätevoimalassa.</p> <p>Jätteen sisältämä energia hyödynnetään kaukolämpönä ja sähköinä.</p>
Sähkölaitteet	<p>Sähkölaitteet kerätään erikseen, jotta laitteiden sisältämät materiaalit saadaan hyötykäyttöön.</p> <p>Laitteista erotellaan talteen haitalliset aineet, kuten lyijy ja elohopea ja toimitetaan vaarallisten jätteen käsittelylaitokselle.</p> <p>Laitteiden sisältämistä metalleista erotellaan mm. rauta, alumiini, magnesium, kupari, sinkki ja ruostumaton teräs.</p> <p>Eri metallit, muovit, lasi yms. toimitetaan hyödynnettäväksi asianomaisiin laitoksiin. Muovi hyödynnetään raaka-aineena kierrätysmuovituotteissa tai energiatuotannossa.</p>
Vaarallinen jäte	<p>Monet vaaralliset aineet tunnistat tuotteessa tai sen pakkauksessa olevasta varoitusmerkistä (katso lajittelualusta). Kuitenkaan kaikissa tuotteissa, jotka käytöstä poistettaessa ovat vaarallista jätettä, ei välttämättä ole tätä merkintää esim. lääkkeissä.</p> <p>Vaaralliset jätteet on aina kerättävä erikseen ja toimitettava vaarallisten jätteen keräykseen, koska ne sisältävät ympäristölle ja terveydelle haitallisia aineita. Sieltä jätteet toimitetaan vaarallisten jätteen käsittelylaitokselle.</p> <p>Käsittelylaitoksella osa vaarallisista jätteistä voidaan hyödyntää materiaalina kuten öljy.</p> <p>Suuri osa jätteistä käsitellään korkealämpötilapoltossa, jolloin niiden sisältämä energia saadaan hyödynnettyä sähköä ja lämmön tuotannossa.</p> <p>Kauppojen keräyslaatikoihin palautetuista paristoista ja pienakuista erotetaan niiden sisältämät metallit hyödynnettäväksi ja haitalliset aineet kuten raskasmetallit toimitetaan vaarallisten jätteen käsittelylaitokselle.</p>